

Fluvius | ANTWERPEN

Opdrachthoudende vereniging

Activiteitenverslag 2023

Jaarvergadering d.d. 12 juni 2024

Inhoud

Woord vooraf	3
Voorstelling van de netbeheerder	4
• Identiteit	4
• Deelnemers	6
• Distributiegebied	8
• Bestuur en toezicht	9
Verslag van de Raad van Bestuur	12
• Marktwerking en beleid	12
○ Distributienettarieven	12
○ Werkmaatschappij Fluvius	13
○ Investeringsplan 2024-2033	15
○ Financiële activiteiten	17
• Energienetbeheer	18
○ Digitale meters	19
○ Aanpassing projectreglement aardgas	20
○ Openbare verlichting	20
• Databeheer	21
• Datacommunicatienetwerk	22
○ Realisatie van een snel datanetwerk via Wyre	22
• Rioolnetbeheer	22
○ Rioleringsuitdagingen	22
○ Blue Deal	23
○ Visie rioleringsnetten 2050	23
○ Riolering: besluit Vlaamse Regering inzake gemeentelijke saneringen	24
○ Herziening protocol Aquafin	24
○ Herziening technisch reglement Riolering Fluvius en aanvullende voorwaarden AWVR	24

Woord vooraf

Wordt later aangevuld.

Koen Kennis
Voorzitter

Identiteit

Benaming:	Fluvius Antwerpen
Rechtsvorm:	Opdrachthoudende vereniging
Ondernemingsnummer:	BTW BE 0212.704.370 RPR Antwerpen, afdeling Antwerpen
Zetel:	Merksemsesteenweg 233 te 2100 Antwerpen (p/a Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle)
Secretariaat:	Brusselsesteenweg 199, 9090 Melle
Oprichting:	Opgericht als samenwerkende vennootschap te Antwerpen-Hoboken op 24 november 1972 onder de naam 'Intercommunale voor Energie', in het kort 'Iveg', na machtiging bij Koninklijk Besluit van 19 oktober 1972. Oprichtingsakte - Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 7 december 1972, nr. 3245-06.
Statuten:	Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 19 oktober 1972. – Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 7 december 1972, nr. 3245-06. Omgevormd tot een opdrachthoudende vereniging door de algemene vergadering van 21 mei 2003. Fusie door overneming van de opdrachthoudende verenigingen IMEA en Integan door Iveg (met naamswijziging van Iveg in Fluvius Antwerpen) met inwerkingtreding per 1 april 2019 door de algemene vergadering van 28 juni 2018, krachtens proces-verbaal opgesteld door notaris Xavier Desmet, gevolgd door een proces-verbaal opgesteld door dezelfde notaris houdende vaststelling van de gedeeltelijke vervulling van de opschortende voorwaarden de dato 29 juni 2018, samen bij uittreksel bekengemaakt in de Bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 6 september 2018, nr. 18135349 en door een proces-verbaal houdende vaststelling van de vervulling van alle opschortende voorwaarden opgesteld door notaris Xavier Desmet op 6 juni 2019, bij uittreksel bekendgemaakt in de Bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 21 juni 2019, nr. 19082834 en door een proces-verbaal houdende vaststelling van de definitieve ruilverhouding opgesteld door notaris Xavier Desmet op 30 december 2019, bij uittreksel bekendgemaakt in de Bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 27 januari 2020, nr. 20015665.

Laatst gewijzigd door de Algemene vergadering in buitengewone zitting van 14 december 2022 (notarieel verleden op 21 december 2022) – Goedgekeurd bij Ministerieel Besluit van 22 maart 2023. Bijlage bij het Belgisch Staatsblad van 8 februari 2023, nr. 23019506.

Actualisering van het deelnemersregister (bijlage 1) en overzicht activiteiten (bijlage 1bis) per 31 december 2023.

Deelnemers

38 gemeenten

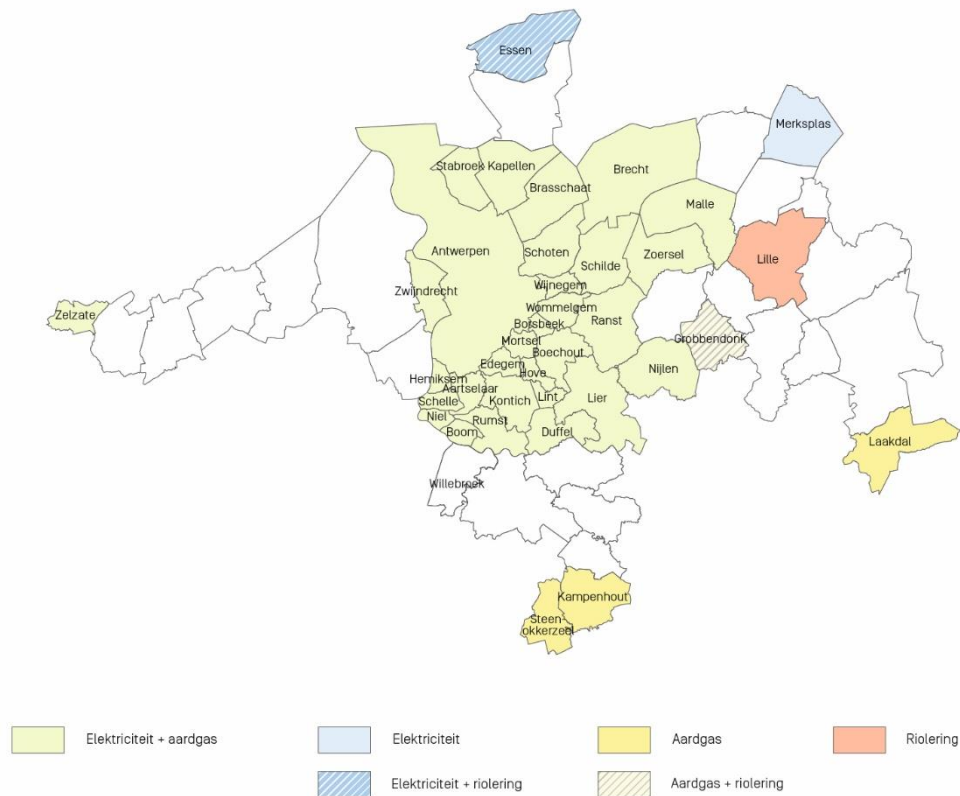
Gemeenten	Elektriciteit	Aardgas	Openbare verlichting	Openbare elektronische-communicatienetwerken	Riolering
Aartselaar	x	x	-	x	-
Antwerpen	x	x	x	x ⁽¹⁾	-
Boechout	x	x	x	x	-
Boom	x	x	x	x	-
Borsbeek	x	x	x	x	-
Brasschaat	x	x	x	x	-
Brecht	x	x	-	x ⁽²⁾	-
Duffel	x	x	x	x	-
Edegem	x	x	x	x	-
Essen	x	-	x	x	x
Grobbendonk	-	x	-	-	x
Hemiksem	x	x	x	x	-
Hove	x	x	x	x	-
Kampenhout	-	x	-	-	-
Kapellen	x	x	x	x ⁽³⁾	-
Kontich	x	x	-	x	-
Laakdal	-	x	-	-	-
Lier	x	x	x	x	-
Lille	-	-	-	-	x
Lint	x	x	x	x	-
Malle	x	x	x	x	-
Merksplas	x	-	x	x	-
Mortsel	x	x	x	x	-
Niel	x	x	x	x	-
Nijlen	x	x	x	x	-
Ranst	x	x	x	x	-
Rumst	x	x	-	x ⁽⁴⁾	-
Schelle	x	x	x	x	-
Schilde	x	x	x	x ⁽⁵⁾	-
Schoten	x	x	x	x	-
Stabroek	x	x	x	x	-
Steenokkerzeel	-	x	-	-	-
Wijnegem	x	x	x	x	-
Willebroek	-	-	-	x ⁽⁶⁾	-
Wommelgem	x	x	x	x	-
Zelzate	x	x	x	x	-
Zoersel	x	x	x	x	-
Zwijndrecht	x	x	-	x	-

Openbare elektronische-communicatienetwerken

- (1) Antwerpen: volledig, behalve districten Ekeren, Merksem en Wilrijk;
- (2) Brecht: uitsluitend deelnemende gemeente Sint-Job-in-'t-Goor;
- (3) Kapellen: uitsluitend deelnemende gemeente Kapellen;
- (4) Rumst: uitsluitend deelnemende gemeenten Rumst en Terhagen;
- (5) Schilde: uitsluitend deelnemende gemeente Schilde;
- (6) Willebroek: uitsluitend deelnemende gemeente Willebroek.

Distributiegebied

Volgens activiteit



RAAD VAN BESTUUR**Voorzitter**

Koen Kennis

Antwerpen

Ondervoorzitter

Paul Verbeeck

Nijlen

Leden

Dirk Bauwens

Schilde

Carine Leys

Antwerpen

Chris De Vos

Duffel

Tom Meeuws

Antwerpen

Tom De Vries

Niel

Adinda Van Gerven

Brasschaat

Sven Deckers

Brecht

Charlie Van Leuffel

Antwerpen

Frank Gys

Wommelgem

Katusha Vervloesem

Rumst

Luc Janssens

Kapellen

Hemiksem

Bart Lambrecht

Aartselaar

Lid met raadgevende stem

Danny Van Hove

Zwijndrecht

Secretaris

Alain Petit

Vertegenwoordiging Fluvius

Tom Ceuppens

Ines Thijs

Peter Dreesen

Bart Van Den Driessche

Luc Neefs

Frank Vanbrabant

Dirk Smet

COMMISSARIS

EY Bedrijfsrevisoren BV,
vertegenwoordigd door Marnix van Dooren

REGIONAAL BESTUURSCOMITE ANTWERPEN

Voorzitter

Koen Kennis

Antwerpen

Ondervoorzitter

Antwerpen

Leden

Kristof Bossuyt

Antwerpen

Carine Leys

Antwerpen

Luc Bungeneers

Antwerpen

Tom Meeuws

Antwerpen

Tom De Boeck

Antwerpen

Tjerk Sekeris

Antwerpen

Kris Gysels

Antwerpen

Charlie Van Leuffel

Antwerpen

Secretaris

Inge De Rijcke

Vertegenwoordiging Fluvius

Erwin Boogaerts

Ines Thijs

Tom Ceuppens

Frank Van Remoortel

Koen Demuys

Frank Vanbrabant

Peter Dietvorst

Alain Petit

Johan Suykens

REGIONAAL BESTUURSCOMITE REGIO

Voorzitter

Luc Janssens

Kapellen

Ondervoorzitter

Bart Lambrecht

Aartselaar

Leden

Dirk Bauwens	Schilde	Kris Luyckx	Merksplas
Jan Blommaert	Mortsel	Bruno Peeters	Steenokkerzeel
Johan De Ryck	Ranst	Ludo Reyntjens	Stabroek
Fatima De Smedt	Grobbendonk	Wouter Rombouts	Schoten
Chris De Vos	Duffel	Francisco Sanchez y Santos	Boom
Tom De Vries	Niel	Erik Schiltz	Edegem
Sven Deckers	Brecht	Benny Smets	Laakdal
Dirk Goemaere	Zelzate	Luc Spiessens	Willebroek
Vera Goris	Schelle	Kris Swaegers	Boechout
Frank Gys	Wommelgem	Adinda Van Gerven	Brasschaat
Michaël Heyvaert	Zoersel	Sanne Van Looy	Malle
Stefan Imbrechts	Kampenhout	Theo Van Roeyen	Zwijndrecht
Annemie Janssens	Lint	Paul Verbeeck	Nijlen
Maarten Janssens	Wijnegem	Katusha Vervloesem	Rumst
Tom Kersemans	Lille	Rik Verwaest	Lier
Walter Kiebooms	Borsbeek	Willem Wevers	Kontich
Dirk Konings	Essen		Hemiksem
Gerda Lambrecht	Hove		

Secretaris

Inge De Rijcke

Vertegenwoordiging Fluvius

Thierry Buffel	Alain Petit
Pieter Christiaensen	Rolf Schramme
Tom Ceuppens	Dirk Smet
Marc Deberdt	Ines Thijs
Koen Demuys	Erwin Van den Bogaert
Peter Dietvorst	Bart Van Den Driessche
Peter Dreesen	Bart Van Gorp
Christel Heylen	Werner Van Hauwaert
Stijn Jacobs	Frank Van Remoortel
Peter Joos	Peter Van Strydonck
Angelo Lambrechts	Pascal Van Wesemael
Veerle Laureyns	Frank Vanbrabant
Kristof Manhaeve	Angelique Verplancken
Peter Mees	
Frank Mermans	
Luc Neefs	

Marktwerving en beleid

Distributienettarieven

- **Tariefmethodologie**

De tariefmethodologie berekent het toegelaten inkomen voor de activiteiten aardgas- en elektriciteitsdistributie van de distributienetbeheerders op basis van het verleden. Bij een acceleratie van de kosten loopt het toegelaten inkomen achter op de werkelijke kosten en worden de distributienetbeheerders geconfronteerd met tekorten op het inkomen die de winst drukken, tot de hogere kosten worden meegenomen bij een volgende trendberekening (de volgende tarifaire periode gaat in vanaf 2025).

De tariefmethodologie in 2021 voorzag de mogelijkheid het endogeen inkomen te verhogen met voorschotten. De endogene kosten zijn kosten van activiteiten eigen aan de werking van Fluvius (zoals exploitatiekosten, afschrijvingen, financieringskosten, ...) en worden als beheersbaar aanzien. Fluvius moet zorgen dat deze activiteiten kunnen worden betaald met het door de VREG toegelaten inkomen. De VREG bepaalt de voorschotten per jaar.

Sinds de tariefmethodologie 2021-2024 krijgen de distributienetbeheerders minder middelen. Om een negatief financieel effect op lange termijn te vermijden, werkte Fluvius in 2021 een aantal mitigerende maatregelen uit die door alle Vlaamse distributienetbeheerders werden goedgekeurd. Alle netbeheerders binnen de Fluvius-groep, waaronder Fluvius Antwerpen, hebben in oktober 2022 beslist om gezamenlijk 119 miljoen euro aan financiële reserves in te zetten om de impact van de hoge inflatie op de distributienettarieven voor 2023 onder controle te houden. Zo werden in 2023 geen nieuwe voorschotten op het toegelaten inkomen gevraagd en werden eerder bekomen voorschotten vervroegd terugbetaald. Een belangrijk signaal aan de financiële wereld, investeerders, banken en ratingbureaus dat Fluvius bereid is (moeilijke) beslissingen te nemen om de financiële gezondheid te vrijwaren.

- **Tarieven 2023**

Een gezin met een tweevoudige digitale meter, een elektriciteitsverbruik van 3.500 kWh per jaar en een gemiddelde maandpiek van 4,26 kW betaalde met de nettarieven 2023 gemiddeld 337 euro (incl. btw) nettatarief in 2023. Dat is 11 euro of 3% meer dan in 2022. Een gezin met een aardgasverbruik van 17.000 kWh per jaar betaalde in 2023 gemiddeld 227 euro (incl. btw). Dat is 21 euro of 10% meer dan in 2022. Dankzij de inspanningen van Fluvius op het vlak van het beheersen van de nettarieven zijn die de voorbije vijf jaar gemiddeld sterk gedaald.

Net als elk jaar is de concrete situatie per distributienetbeheerder verschillend. De verschillen onderling tussen netbeheerders zijn in 2023 evenwel minder groot dan voordien.

Met betrekking tot de elektriciteitstarieven voor een gemiddeld gezin bij distributienetbeheerder Fluvius Antwerpen blijkt dat de jaarlijkse netkosten voor een digitale-meterklant in 2023 met 25 euro gestegen zijn t.o.v. 2022 en voor een klassieke-meterklant met 24 euro t.o.v. 2022. Voor de aardgastarieven noteren we voor een gemiddeld gezin een stijging van de jaarlijkse netkosten in 2023 met 16 euro t.o.v. 2022 en voor een industriële klant een stijging van de jaarlijkse netkosten in 2023 met 109 euro t.o.v. 2022.

- **Capaciteitstarief**

Sinds 1 januari 2023 worden de nettarieven voor elektriciteit anders aangerekend, via het capaciteitstarief. Een deel van de netvergoeding wordt niet meer berekend op enkel de afgenomen kilowattuur per jaar, maar grotendeels op basis van hoe zwaar je het net belast. Dat gebeurt via het gemiddelde hoogste maandelijks kwartiervermogen, zeg maar de 'pieken' die een klant afneemt. Dat noemen we het capaciteitstarief.

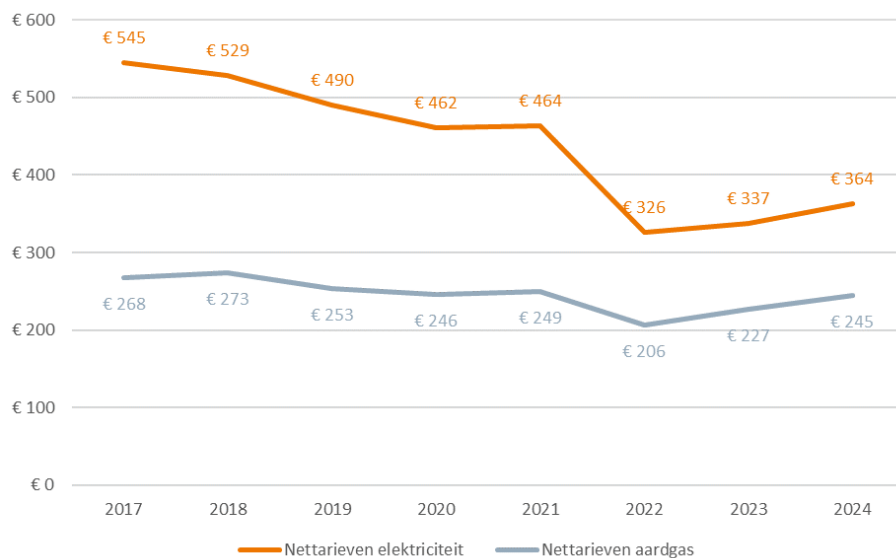
Ook voor klanten die nog geen digitale meter hebben (de klassieke meter kan geen piekbelastingen meten) verandert de berekening voor de netvergoeding aan de hand van een forfaitair bepaald vermogen.

Grote bedrijven betalen al langer een deel van hun nettarieven voor elektriciteit met een capaciteitstarief. Ze moeten voortaan vooraf een inschatting maken van hun hoogste piekvermogen.

- **Tarieven 2024**

Een gezin met een tweevoudige digitale meter, een elektriciteitsverbruik van 3.500 kWh per jaar en een gemiddelde maandpiek van 4,26 kW betaalt gemiddeld 364 euro (inclusief btw) aan nettarieven in 2024. Dat is 27 euro of 8% meer dan in 2023. Een gezin met een aardgasverbruik van 17.000 kWh per jaar betaalt in 2024 gemiddeld 245 euro (inclusief btw). Dat is 18 euro of 8% meer dan in 2023.

De stijging ten opzichte van vorig jaar komt voornamelijk door de inflatie en doordat de maatregelen om de energiefactuur te drukken in 2022 en 2023 doorwerken in 2024 (ook in 2024 worden geen voorschotten op het toegelaten inkomen gevraagd). De nettarieven voor elektriciteit liggen wel nog steeds aanzienlijk lager dan in de periode voor 2022. (Bron: VREG)



Werkmaatschappij Fluvius

- **Eén bedrijf – integratiewerkzaamheden afgerond**

Bij de oprichting van Fluvius System Operator werd een synergieplan gelanceerd onder de naam "Fluvia". Dit plan moest leiden tot belangrijke efficiëntiewinsten en kostenreducties op niveau van de werkmaatschappij en de opdrachthoudende verenigingen. De vooropgestelde einddatum was 31 december 2022 met drie concrete doelstellingen: het creëren van één geüniformiseerde

Fluvius-organisatie (processen, werking, organisatiestructuur, ...) met een gemeenschappelijke Fluvius-cultuur, het realiseren van de IT-transformatie, en als gevolg daarvan het realiseren van recurrente synergiebesparingen van minimaal 120 miljoen euro tegen 31 december 2024. Deze doelstellingen werden grotendeels gerealiseerd en de synergiebesparingen zijn een feit, waardoor het synergieplan on track blijft richting de einddatum. Op 31 december 2022 werd het integratieproject succesvol afgesloten. Enkele resterende werkzaamheden worden verder opgenomen onder het Programma HST (hogesnelheidstransitie). De afronding van de integratie zal resulteren in de realisatie van de door de VREG verwachte jaarlijkse besparing van 150 miljoen euro tegen einde 2024.

- **Great Place to Work**

Bij Fluvius kiezen we er bewust voor om een 'Great Place to Work' te willen zijn voor al onze medewerkers. Dit past in onze strategie Focus 2025: we willen onze klanten en medewerkers centraal stellen. Door middel van de jaarlijkse Great Place to Work-bevraging willen we van onze medewerkers vernemen hoe zij het wérkelijk ervaren om hier te werken. De bevragingresultaten vertellen ons op een objectieve manier waar we tevreden of zelfs heel tevreden over zijn.

In 2023 behaalden we het internationaal erkende Great Place to Work-certificaat op basis van een medewerkersbevraging die door een recordaantal Fluviusers werd ingevuld. In deze medewerkersbevraging werd gepeild naar de mate waarin medewerkers het management vertrouwen, in hoeverre ze trots zijn op wat ze zelf doen, wat het bedrijf betekent voor de maatschappij en in welke mate ze ook onderling plezier maken en mekaar als vrienden beschouwen.

87% van de Fluviusers vulden de bevraging in, wat ervoor zorgt dat de resultaten bijzonder representatief zijn. Zij gaven ons een eindscore van 74% (ten opzichte van 66% in 2022). Bijna 9 op 10 Fluviusers vat bovendien samen dat ze Fluvius écht een hele goede organisatie vinden om voor te werken en dat ze Fluvius aan anderen zouden aanraden als werkgever.

- **Wettelijke rapportering rond duurzaamheid**

In 2023 heeft Fluvius een eerste analyse (DMA) uitgevoerd in navolging van de nieuwe CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), de nieuwe Europese richtlijn over duurzaamheidsrapportering. Deze nieuwe richtlijn verplicht de 50.000 grootste bedrijven in Europa om te rapporteren over de impact van hun activiteiten op mens en milieu. Ze staat centraal in de Green Deal van de Europese Unie en moet zorgen voor meer transparante en betere duurzaamheidsinformatie.

Concreet heeft Fluvius onderzocht welke impact de organisatie heeft op het milieu en de maatschappij. Daarnaast is geanalyseerd welke de mogelijke financiële gevolgen zijn die kunnen ontstaan voor de organisatie ten gevolge van een duurzaamheidsthema.

Volgens deze beide perspectieven werden enerzijds impacten en anderzijds risico's en opportuniteiten in kaart gebracht om de materialiteit van het thema te onderbouwen.

Samengevat leert analyse wat belanghebbenden van Fluvius als belangrijk beschouwen. Zij geeft een diepgaand inzicht in de impacten, risico's en opportuniteiten (IRO's) van en voor Fluvius. Deze analyse laat ook toe een strategische en toekomstgerichte aanpak uit te werken om duurzaamheid binnen Fluvius verder vorm te geven en zo de verschillende impacten, risico's en opportuniteiten IRO's te beheren.

- **Visie op energienetbeheer van de toekomst**

De energietransitie en klimaatdoelstellingen vormen zowel wetenschappelijk als politiek, maar zeker ook maatschappelijk, technisch en economisch een belangrijke uitdaging voor de toekomst. Twee jaar geleden formuleerde Fluvius een 'Visie netbeheer energie 2050', die hierop passend inspeelt. Samen met alle betrokken stakeholders volgt Fluvius de ontwikkelingen op de voet en overlegt het om zijn noodzakelijke bijdrage aan de realisatie van de energietransitie in te passen in een globale en efficiënte aanpak.

De basis is onder meer terug te vinden in het Vlaamse Energie- en Klimaatplan waarop Fluvius zijn energievisie van de toekomst aanpast en de acties zal moeten versnellen in het kader van de elektrificatie die hiervan het gevolg zal zijn (onder andere ten behoeve van elektrische voertuigen en warmtepompen).

Investeringsplan 2024-2033

Onze samenleving bouwt het gebruik van fossiele brandstoffen af om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn. Dat betekent een transitie naar een nieuwe energiemix waarin vooral elektriciteit een steeds belangrijker rol speelt. Maar wat betekent dat voor onze energienetten? En welke financiële inspanningen vraagt dat? Sinds 2022 maakt Fluvius een voortschrijdend 10-jarig investeringsplan voor elektriciteit en aardgas. Dit plan wordt telkens publiek geconsulteerd. Het eerste plan voor de periode 2023-2032 werd op 31 maart 2023 door de energieregulator VREG goedgekeurd. Op 7 juni 2023 stelde Fluvius zijn geactualiseerde investeringsplan voor de periode 2024-2033 voor. Voor alle duidelijkheid: dit plan komt bovenop de geplande en begrote reguliere investeringen van de distributienetbeheerders.

- **Investeringsplan in lijn met beleidsbeslissingen**

Het investeringsplan vertrekt vanuit de recentste beleidsbeslissingen m.b.t. de energietransitie: de Europese initiatieven Green Deal, Fit for 55 en REPowerEU, de federale beslissingen rond fiscaliteit m.b.t. elektrische bedrijfswagens vanaf 2026 en de ambities rond mobiliteit en verwarming in de recentste versie van het Vlaams Energie- en Klimaatplan van de Vlaamse Overheid.

- **Uitgangspunten Investeringsplan 2024-2033**

De belangrijkste aannames in het geactualiseerde Investeringsplan 2024-2033 zijn:

- Een jaarlijkse groei van 1,5% in elektrische voertuigen op de Vlaamse markt en volledige elektrificatie (3,85 miljoen auto's) tegen 2050; volledige elektrificatie van het openbaar busvervoer tegen 2035 en geleidelijk aan meer elektrisch vrachtvervoer;
- Een toenemend gebruik van restwarmte door stadsverwarmingsnetten; elektrificatie voor het verwarmen van nieuwe gebouwen en grondig gerenoveerde gebouwen met behulp van elektrische warmtepompen;
- Een versnelde groei van zonne- en windenergie;
- Een toename van het elektriciteitsverbruik en van de piekvraag in de industrie: het elektriciteitsverbruik op distributieniveau zou groeien van 32 TWh naar ongeveer 50 TWh in 2035.

- **Stijgende elektrificatie**

Wegens de stijgende elektrificatie (mobiliteit en verwarming), zal ook het elektriciteitsverbruik stijgen. Fluvius heeft meerdere scenario's (met verwachte aantallen rond mobiliteit, industrie, verwarming, zonnepanelen en windturbines) op het huidige elektriciteitsnet gesimuleerd en stelt dat er voor de komende tien jaar een extra investering nodig is. Vandaar dat Fluvius voor elektriciteit een 'no regret'-actieplan in het Investeringsplan opnam. Dat betekent dat het is ontworpen om met voldoende snelheid te worden geïmplementeerd om niet in congestieproblemen te komen en de toegenomen elektrificatie tegen 2050 niet te onderschatten. Het is van vitaal belang om enkele belangrijke onderliggende mitigerende maatregelen aan te wijzen: de uitrol van digitale meters in combinatie met het capaciteitstarief, maar ook netflexibiliteit om piekbelastingen op de netten te beperken.

Dit 'no-regret'-actieplan blijft bij de update voor de periode 2024-2033 aangehouden, om alle verwachte veranderingen in de komende 10 jaar op te vangen. Mocht de transitie toch trager verlopen dan vandaag ingeschat, dan betekent dit 'no regret'-plan geen overinvestering: we zitten dan gewoon iets voor op schema m.b.t. de uitdagingen van de verdere energietransitie.

- **Daling investeringen aardgas**

Een ander plan is er voor het aardgasnet: 'keep it running'. Het distributienet voor aardgas zal, als gevolg van eerdere beleidsbeslissingen, het komende decennium amper tot niet meer uitbreiden. Het is wel belangrijk dat gebruikers van het aardgasnet steeds op een veilig en betrouwbaar net kunnen blijven rekenen. Investeringsplan voor onderhoud en veilige exploitatie van het aardgasnetwerk blijven doorlopen. De projecten rond de uitrol van de digitale aardgasmeters en de conversie van arm naar rijk aardgas worden ook afgewerkt. Fluvius voorziet tenslotte middelen voor proefprojecten rond groene gassen (biomethaan, groene waterstof) en power-to-gas. Opvallende update dit jaar in het Investeringsplan: het jaarlijks investeringsbudget voor aardgas zal tegen 2030 dalen tot 67 miljoen euro per jaar i.p.v. de eerder ingeschatte 88 miljoen euro per jaar.

- **Investeringsplan voor realisatie energietransitie**

Het Investeringsplan om de energietransitie op te vangen vertegenwoordigt 4 miljard euro aan extra investeringen, bovenop de eerder al geplande 7 miljard euro aan reguliere investeringen. De 4 miljard euro extra voor de energietransitie betekent een stijging van de werkingsmiddelen voor Fluvius met bijna 10 procent tegen 2032. Met de update voor de periode 2024-2033 blijken deze bedragen nog steeds een juiste inschatting te zijn.

Ook de beschikbaarheid van voldoende bekwaam technisch personeel (zowel bij Fluvius als bij onderaannemers) is een belangrijke factor in de realisatie van dit plan.

- **Jaarlijkse bijsturing**

Bij de goedkeuring van het Investeringsplan 2023-2032 plaatste de VREG een aantal voorwaarden voor de versie 2024-2033. In deze editie verwacht de regulator van Fluvius meer aandacht voor de digitalisering van het net en de afweging rond flexibiliteit. Fluvius moet gedetailleerder aangeven hoe de verwachte bijkomende belasting op het laagspanningsnet 'gestrooid' zal worden om de toekomstige netbelasting te bepalen. De VREG verwacht van ons ook een tijdschema waarbinnen alle gebruikers toegang zullen hebben tot een 400V-net. En als laatste dienen we nauwer af te stemmen met Elia. Deze opmerkingen werden meegenomen in de editie 2024-2033.

Na de publieke consultatieronde die liep tot 23 juli 2023, werd in oktober 2023 een nieuwe versie neergelegd bij de energieregulator VREG. Het is de Vlaamse energieregulator die beslist of het Investeringsplan 2024-2033 van Fluvius wordt goedgekeurd en de gevraagde middelen in de komende jaren worden vrijgemaakt. Die beslissing wordt in maart 2024 verwacht.

De investeringen in rioolnetbeheer worden verder in dit activiteitenverslag behandeld.

Financiële activiteiten

- **Fluvius Green Finance Framework**

Eind 2020 gaf Fluvius een eerste groene obligatie uit. Eén van de documenten die het in voorbereiding op deze uitgifte diende op te stellen, was het zogenaamd 'Green Finance Framework' (Raamwerk Groene Financiering). Sinds 2020 zijn er tal van wijzigingen gekomen in de betrokken wet- en regelgeving en ook in de marktpraktijken voor groene schuldfinanciering. Daarom werd in 2023 een nieuwe versie van dit Raamwerk opgemaakt.

De belangrijkste wijzigingen zijn de verwijzing naar de relevante aangepaste en nieuwe wet- en regelgeving en marktpraktijken sinds 2020, de verwijzing naar Fluvius' Visie 2050 en investeringsprogramma 2023-2032 voor energie- & klimaattransitie en de afstemming op de begrippen 'klimaatmitigatie' en 'klimaatadaptatie' uit de EU Taxonomie voor duurzame bedrijfsactiviteiten.

- **Resultaten verkoop van groenestroom- en warmtekrachtcertificaten 2023**

De distributienetbeheerders beschikken over een groenestroom- en warmtekrachtcertificaten die voornamelijk werden verkregen als gevolg van de verplichting om certificaten die werden uitgereikt voor elektriciteitsproductie uit hernieuwbare energiebronnen en warmtekrachtkoppelingen, op te kopen aan een per decreet vastgelegde minimumprijs.

Minstens één keer per jaar moeten de distributienetbeheerders deze certificaten op de markt brengen om de kosten van deze verplichting te recupereren. In 2023 werd op drie tijdstippen een verkoop georganiseerd:

- Bij de eerste verkoop werden 1.146.000 groenestroomcertificaten (GSC) te koop aangeboden en verkocht voor 112.986.236,50 euro. Van de 8.300.000 te koop aangeboden warmtekrachtcertificaten (WKC) werden er 29.375 verkocht voor 719.577,25 euro.
- Bij de tweede verkoop werden 261.000 GSC aangeboden en verkocht voor 26.052.275,76 euro.
- Bij de derde verkoop werden 1.140.000 GSC te koop aangeboden en verkocht voor 112.167.190,00 euro. Van de 11.229.000 WKC die te koop werden aangeboden, werden er slechts 16.000 verkocht voor 385.850,00 euro.

De voorraad warmtekrachtcertificaten blijft maar stijgen en de bezorgdheid hieromtrent neemt toe. Samen met de Vlaamse overheid zal moeten worden bekeken wat er in de toekomst (door gebrek aan interesse tot aankoop op de markt) met de almaar groter wordende voorraad aan warmtekrachtcertificaten van de distributienetbeheerders dient te gebeuren.

- **Gunning lange termijn bancaire krediet**

De opdrachthoudende verenigingen Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West, Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek en Sibelgas hebben in 2023 voor een bedrag van 250 miljoen euro aan kredietovereenkomsten aangegaan om te voorzien in de herfinanciering van bestaande leningen en toekomstige investeringen te kunnen uitvoeren.

Het aandeel van Fluvius Antwerpen in de totaliteit betreft 45.899.000 euro.

- **Kapitaalverhoging Elia en mogelijke reorganisatie Publi-T en Publigas**

In 2022 voerde de transmissienetbeheerder Elia een kapitaalverhoging uit voor een totaalbedrag van 590,11 miljoen euro. Publi-T, de publieke vertegenwoordiging in Elia, waarin negen distributienetbeheerders van de Fluvius Economische Groep participeren, heeft voor in totaal 44,82% aandelen in Elia en besliste om deel te nemen aan deze kapitaalverhoging voor een

bedrag van 264,51 miljoen euro, in verhouding tot haar huidige deel van de participatie. De financiering van het deel van de kapitaalverhoging van Publi-T werd gerealiseerd door de uitgifte van nieuwe aandelen Publi-T voor een bedrag van 257,63 miljoen euro. Eind juni 2023 tekenden zeven van de negen distributienetbeheerders, Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Gaselwest, Imewo, Intergem, Iverlek en PBE, voor 116,32 miljoen euro op deze nieuwe aandelen in. De distributienetbeheerders Fluvius West en Iveka beslisten om dat niet te doen.

In het kader van de energietransitie en de toenemende elektrificatie heeft Elia Group NV een omvangrijk investeringsprogramma uitgewerkt. Publi-T schat de bijkomende kapitaalbehoefte van Elia tussen 2023 en 2032 op 4,5 miljard euro, wat 2 miljard euro investering zou betekenen voor Publi-T. Bovendien wordt verwacht dat Elia de komende jaren nog meerdere kapitaalverhogingen zal moeten doen. Als Publi-T en de distributienetbeheerders van de Fluvius Economische Groep dit zouden willen volgen, dan zou dit in de volgende 10 jaar een bijkomende investering van 975 miljoen euro betekenen. Echter heeft Fluvius ook een eigen investeringsplan en staan de lokale besturen zelf ook voor grote financiële uitdagingen.

Naast Publi-T zijn de lokale besturen indirect eigenaar van Publigas CV, dat 77,71% van de aandelen bezit van Fluxys NV. Vijf distributienetbeheerders van de Fluvius Economische Groep bezitten samen 30,36% van de aandelen van Publigas en de lokale besturen gekoppeld aan deze distributienetbeheerders hebben een belang in de regionale structuren Nuhma, Efin, Creadiv en Fineg. Deze regionale structuren zijn op hun beurt aandeelhouder van de Vlaamse Energie Holding (VEH).

Momenteel wordt nagedacht over een mogelijke reorganisatie van de Vlaamse aanwezigheid in Publi-T en Publigas. Daarbij wordt o.a. nagegaan hoe de verankering in Elia (en Fluxys) verder kan verzekerd worden, zonder de financiële tussenkomst van Fluvius of de lokale besturen. Hierbij zou een dubbele bundeling kunnen worden opgezet: deels binnen VEH (de Vlaamse Energie Holding) en deels binnen een nieuw op te richten holding. De haalbaarheid van een reorganisatie van de Vlaamse aanwezigheid in Publi-T en Publigas wordt momenteel verder onderzocht. Er werd hierin nog geen formele beslissing genomen.

- **Twee financieringsacties: institutionele obligatie en groene financiering**

In de eerste helft van 2023 heeft Fluvius twee financieringstransacties uitgevoerd in het kader van zijn lopende EMTN (Euro Medium Term Note)-financieringsprogramma:

- Op 9 mei 2023 werd met succes een institutionele obligatie van 700 miljoen euro uitgegeven met een looptijd van 10 jaar (2023-2033) en een vaste jaarlijkse coupon van 3,875%.
- Vervolgens heeft Fluvius op 16 juni 2023 een groene retailobligatie uitgegeven voor een bedrag van 240 miljoen euro en een vaste jaarlijkse coupon van 4% over een looptijd van vier jaar (2023-2027). Dit is de op één na grootste retailobligatie ooit op de Belgische markt. De opbrengst van deze obligatie draagt bij tot de financiering van de energietransitie in Vlaanderen en de investering in de rioleringsactiviteit.

- **Boete opgelegd door VREG**

Bij brief van 4 april 2023 heeft de energieregulator VREG een administratieve boete opgelegd aan de distributienetbeheerders voor elektriciteits- en aardgasdistributie wegens hun niet-naleving van het Technisch reglement Distributie van Elektriciteit en Gas, meer bepaald voor het nog niet verstrekken van informatieve maandelijkse verbruiksgegevens van consumenten met een digitale meter. Fluvius koos ervoor om prioriteit te geven aan het oplossen van het dringende probleem van de geblokkeerde gegevens van ongeveer 20.000 eindgebruikers na de invoering van de centrale database van de energiesector; en Fluvius wilde het systeem voor het

verstrekken van de informatieve maandelijkse gegevens verder testen om mogelijke opstartproblemen en een destabilisatie van de energiemarkt te vermijden. Niettemin handhaafde de VREG haar standpunt om de boete op te leggen. Het totale bedrag van deze boete bedroeg 1 miljoen euro en werd betaald op 2 juni 2023. De boete heeft geen invloed op de energierekening van de consument, omdat deze wordt gedragen door de aandeelhouders van de distributienetbeheerders.

Energienetbeheer

Digitale meters

- **Stand van zaken uitrol en gerealiseerde synergiën**

Eind 2023 klokten we af op 3,1 miljoen geplaatste digitale meters in Vlaanderen, een toename van bijna één miljoen meters op jaarbasis. Ook op het vlak van marktaandeel was er eind 2023 een belangrijke mijlpaal, want sindsdien staan ze opgesteld bij minstens de helft van alle gezinnen in Vlaanderen.

Ondertussen is de samenwerking van Fluvius met de grote drinkwaterdistributeurs in Vlaanderen voor de gelijktijdige uitrol van digitale metering voor elektriciteit, aardgas en water nu een regulier programma geworden. Na een succesvolle testperiode besloten de betrokken partijen hun samenwerking te verlengen. Deze aanpak in synergie resulteert in lagere installatiekosten en is klantvriendelijker omdat bij de eindconsument in één keer de drie digitale meters kunnen worden geïnstalleerd.

- **Mijn Fluvius**

Met Mijn Fluvius kan elk gezin gratis en online zijn verbruiksinfo raadplegen en zo een beter zicht krijgen op zijn energieverbruik. De digitale meter stuurt de verbruiksgegevens naar Mijn Fluvius.

Mijn Fluvius biedt standaard de historie van de verbruiksinfo per dag aan, zowel voor elektriciteit, als voor aardgas. Klanten kunnen ook detailgegevens opvragen, per uur voor aardgas en per kwartier voor elektriciteit. Het gratis aanbod van die info is een belangrijke stap in de bewustwording en sensibilisering van elke Vlaming op het vlak van zuiniger, slimmer en groener energiegebruik.

Meer en meer gezinnen met een digitale meter gaan er ook actief mee aan de slag door hun gratis toegang tot Mijn Fluvius te activeren. Eind 2023 waren dat 653.000 gezinnen, goed voor 35% van alle gezinnen met een digitale elektriciteitsmeter. Liefst 141.189 gezinnen koppelden een apparaatje met een slimme app (maakjemeterslim.be) aan de gebruikerspoort van hun digitale meter. Zo kunnen ze hun energieverbruik bijna live opvolgen (per seconde voor elektriciteit en per kwartier voor aardgas).

- **Prepaid (vooraftbetaling van energie) via digitale meter**

Ook tot eind 2023 werd de aanpak onverminderd verdergezet om onze energieleveringen als sociale leverancier te verzekeren via de digitale meter. Nu de digitale meter uitgerold wordt, is de budgetmeter vervangen door een zogenaamde prepaid meter, die zich van niets onderscheidt van de digitale meter. Dat maakt het hele proces en de bijhorende communicatie klantvriendelijker en minder stigmatiserend. Eind 2023 telden we bijna 100.000 actieve Prepaid-meters.

Aanpassing projectreglement aardgas

Wegens enkele veranderingen in de regelgeving en binnen de maatschappelijke context rond de afbouw van fossiele brandstoffen, werd beslist om vanaf 1 januari 2023 geen aardgas meer aan te bieden voor nieuwe residentiële bouwprojecten (verkavelingen en appartementen). Voor niet-residentiële projecten blijft de aanleg van aardgasnetten wel nog mogelijk.

Openbare verlichting

• Aanbod verledding openbare verlichting een succes

Samen met de lokale besturen, onze aandeelhouders, zet Fluvius in naam van Fluvius Antwerpen volop in op de modernisering van de openbare verlichting met interactieve ledverlichtingstoestellen. Doel was om dit in 2030 verwezenlijkt te hebben conform het Vlaamse regeerakkoord, maar in oktober 2022 besliste Fluvius om dit te versnellen en toe te werken naar 2028. Tegen dan moeten de 1,2 miljoen straatlampen van interactieve led-technologie voorzien zijn.

In de eerste helft van 2023 werd een contract aangegaan met een extra nieuwe leverancier. Het werken met drie verschillende leveranciers geeft Fluvius de ruimte om de versnelde uitrol door te voeren. Ondertussen is bijna 1 op 2 straatlampen verled (46%). Daarvan zijn er ruim 300.000 interactief. Daarmee zitten we op schema voor de verledding tegen 2028.

In Fluvius Antwerpen zijn reeds 53.318 van de in totaal 142.472 straatlampen verled, wat neerkomt op 37,42%.

• Toetreding Aalst, Brasschaat en Retie voor openbare verlichting (OV 2.0)

Sinds 2019 kunnen lokale besturen intekenen op ons aanbod 'licht-als-een-dienst', waarbij lokale besturen een beroep kunnen doen op hun distributienetbeheerder voor de financiering van deze verledding en om verder ontzorgd te worden. In 2023 kozen opnieuw drie lokale besturen (Aalst, Brasschaat en Retie) voor dit pakket 'OV 2.0'. Dat brengt het totaal op 274, goed voor 91,33% van alle steden en gemeenten.

Toename projecten warmtenetten

Warmte is één van de focuspunten in de multi-utility visie van Fluvius. In het kader van de energietransitie bekijken we om overal waar het kan groene restwarmte als energiebron te gebruiken. Momenteel tellen we in Vlaanderen 15 actieve warmtenetprojecten verdeeld over 11 gemeenten en dat vertegenwoordigt 49,8 km warmtenet en 2.054 warmteklanten. Een aantal nieuwe projecten zijn in volle ontwikkeling en daarnaast zijn we in heel wat steden en gemeenten in de verkenningsfase. Warmteprojecten zitten in de lift. Fluvius gaat er voorlopig van uit dat er in 2050 een potentieel van 8 TWh zal zijn om huizen en gebouwen te verwarmen aan de hand van warmtenetten.

De gemeenteraad van de Stad Antwerpen keurde een plan goed voor "Roadmap Zuid", de plannen van Fluvius voor de uitrol van warmtenetten in het zuiden van de Stad Antwerpen. Het moet onderdeel worden van een stadsbreed warmtenet dat tegen 2030 33.000 woningen moet aansluiten en tegen 2050 tot 200.000. De bouw van een tweede net in de stadsdelen Luchtbal en Rozemaai in het noorden van de Stad Antwerpen, gaat dit jaar van start.

De gemeente Duffel heeft op 11 december de beslissing genomen tot toetreding voor de activiteit warmte bij Fluvius Antwerpen.

Databeheer

Het in 2016 door de Europese Commissie gelanceerde Clean Energy for All Europeans-package zet de rol van de consument centraal in de Europese energiemarkt. Deze centrale consumentenrol is cruciaal om de energietransitie te faciliteren. Zo kan de actieve deelname van veel laagspanningsnetgebruikers de nodige flexibiliteit vrijmaken om het intermitterend karakter van variabele hernieuwbare energiebronnen te compenseren. Het gebruik van data is hierbij essentieel. In Vlaanderen legt het Energiedecreet de verantwoordelijkheid voor het centraal en vertrouwelijk beheren van consumptiegegevens bij de distributienetbeheerders (Fluvius). Het Energiedecreet voorziet in een 5-jaarlijkse audit van deze databeheerdersrol. De audit wordt uitgevoerd in 2024.

In het licht hiervan is een benchmarkanalyse uitgevoerd die focust op de huidige stand van zaken in Vlaanderen omtrent databeheer en de maturiteit van een aantal activiteiten en dataprocessen. Hierbij wordt het databeheer in Vlaanderen gepositioneerd t.o.v. zes Europese landen. De analyse werd opgesteld door middel van uitgebreid deskresearch en diepte-interviews met vergelijkbare distributienetbeheerders.

Uit de benchmark blijkt dat Vlaanderen behoort tot de betere leerlingen van de klas doordat het proces of de activiteit al werd geïmplementeerd en uitgevoerd of minstens goed voorbereid. We horen bij de kopgroep voor het beheren van mandaten en het apart meten van afname en injectie, voor het feit dat het mogelijk is om meerdere energieleveranciers te hebben op één aansluiting, voor het uitlezen en verwerken van gegevens van submeters en voor de dienstverlening naar de sociale klanten toe. We bevinden ons eerder in het ‘peloton’ voor wat betreft de inzage in kwartierwaarden, de maandelijkse facturatie, voor near real time gegevensuitwisseling, voor marktbalanceren en congestiebeheer en voor energiedelen en energiegemeenschappen.

- **Visie data 2025**

Als onafhankelijke databeheerder stellen we heel wat data ter beschikking aan verschillende partijen in het energielandschap. Op die manier bouwen we verder aan een open, actieve en betrouwbare relatie met al onze klanten, leveranciers en derden, lokale besturen en andere overheden, en onze regulatoren. Als netbeheerder maken we zelf ook gebruik van deze data in ons streven naar slim netbeheer en meer flexibiliteit. Daarbij respecteren we steeds de privacywetgeving en besteden we veel aandacht aan datakwaliteit. In 2023 maakte Fluvius werk van een visie over data, te realiseren tegen 2025. We stellen data ter beschikking die klanten helpen energie efficiënter te gebruiken. Zo ontsluiten we data via de digitale meter naar Mijn.Fluvius.be en naar een stijgend aantal partijen die dat wensen, uiteraard op een veilige manier en in lijn met de regelgeving rond bescherming van gegevens. We helpen ook klanten maximaal controle te nemen over hun energiekost en zorgen ervoor dat alle klanten kunnen deelnemen aan de handel van hernieuwbare energie. In 2023 kenden we een stijging van het aantal aanvragen voor maandfacturatie en een stijgende interesse in energiedelen. We bouwen mee aan de energiemarkt van morgen en hechten veel belang aan datakwaliteit, maar ook aan informatiebeheer als het gaat over het ontsluiten van open data. Ook werken we actief mee aan de marktwerking van de toekomst via het Centraal Marktsysteem van Atrias.

- **Rapport Data Protection Officer (DPO) – Gegevensbescherming**

Om op regelmatige basis antwoord te bieden op de vraag in welke mate Fluvius System Operator zijn verplichtingen nakomt inzake de Europese Privacywetgeving (GDPR), wordt door de Fluvius’

Data Protection Officer (DPO) periodiek een rapport opgesteld. Dit rapport geeft een overzicht van de verbeterpunten, de beheersmaatregelen en de activiteiten die door de DPO, de dienst privacy en de organisatie in haar geheel worden uitgevoerd. Het rapport wordt tweemaal per jaar opgemaakt. Het risico op een potentieel datalek is onder controle.

Datacommunicatienetwerk

Realisatie van een snel datanetwerk via Wyre

Op 1 juli 2023 ging Wyre officieel van start. Het gezamenlijk infrastructuurbedrijf van Fluvius en telecomoperator Telenet moet in Vlaanderen en een deel van Brussel het datanetwerk van de toekomst (snelheden van 5 Gbps of meer, vijf keer sneller dan de hoogste downloadsnelheid op vandaag) aanleggen en beheren. Dit netwerk vertrekt van het huidig fiber-coax netwerk en zal in de toekomst grotendeels gebaseerd zijn op Fiber-to-the-Home (FTTH) technologie. Wyre staat in voor de realisatie van snel internet voor elke Vlaming, en dit zowel in landelijk als stedelijk gebied. Hierbij zal maximaal gestreefd worden naar synergie met de aanleg van andere nutsvoorzieningen. Fluvius houdt 33,2% van de aandelen van Wyre aan en Telenet 66,8%.

- **Bestaande telecomdiensten naar Wyre**

De distributienetbeheerders hadden vroeger al een aanbod elektronische-communicatiediensten ontwikkeld voor de deelnemende steden en gemeenten alsook andere lokale besturen, voornamelijk bestaande uit internet, telefonie, lokale netwerken & Free WiFi, genaamd 'Fluvius Net'. 113 gemeenten hebben heden een beheersoverdracht inzake Fluvius Net gedaan bij hun respectievelijke netbeheerder. Die dienstenrelatie tussen de netbeheerders en gemeenten werd samen met de vaste netwerkinfrastructuur ingebracht in Wyre. De bestaande diensten zullen aldus aan dezelfde voorwaarden verdergezet worden tot 2046 voor de reeds genietende gemeenten.

Rioolnetbeheer

Rioleringsuitdagingen

De eerdere watersnood en de daaropvolgende droogteperioden onderstreepten het belang van een goed uitgebouwd rioleringsnet en een doordacht waterbuffer- en hemelwaterbeleid. De basis voor de verdere klimaatbestendige uitbouw van de netten vormen de hemelwaterplannen. De opgestarte acties rond de opmaak van hemelwaterplannen worden met de nodige prioriteit verdergezet om klaar te zijn tegen de door Vlaanderen opgelegde datum van realisatie. Gelijktijdig onderzoeken we hoe we de bestaande capaciteit van onze netten kunnen maximaliseren. Door het toenemend belang van data ook binnen het waterbeheer en de waterbeheerssystemen zal specifiek aandacht moeten besteed worden aan de verwerking van ook deze data.

We willen het komende decennium ons budget voor riolering met meer dan de helft opkrikken. We verhogen het huidige gemiddelde budget van 80 miljoen euro vanaf 2024 naar 130 miljoen euro, en dat zeker tot 2033. Daarnaast richtte Fluvius een nieuwe afdeling Riolering op in de directie Netuitbating, om alle noodzakelijke investeringen en operationele taken te realiseren.

Blue Deal

Er gaat in Vlaanderen veel aandacht naar het water- en droogtebeleid, met onder meer de Blue Deal van de Vlaamse Regering, het ambitieuze programma dat de Vlaamse Regering in het leven riep om waterschaarste en droogte aan te pakken via tal van acties. Elke gemeente in Vlaanderen moet tegen eind 2023 een hemelwater- en droogteplan kunnen voorleggen. Lokale besturen die daar geen werk van maken, hebben na 2024 geen recht meer op water-gerelateerde subsidies voor hun waterbeheer. Fluvius neemt het voortouw in de coördinatie van hemelwater- en droogteplannen en helpt de Vlaamse steden en gemeenten bij de opmaak van zo'n hemelwater- en droogteplan. Centraal staat het inzicht dat hemelwater maximaal de kans moet krijgen om in de bodem te sijpelen, in plaats van zo snel mogelijk via de riolering en waterlopen te worden afgevoerd. Omdat de grondwaterproblematiek voor elke regio anders is, ziet elk plan er anders uit. Een hemelwater- en droogteplan geeft een integrale ruimtelijke visie over waar en hoe het hemelwater van bestaande en geplande wegenis, woningen en (on)verharde oppervlakken ter plaatse kan worden gehouden, kan infiltreren of kan worden gebufferd en vertraagd afgevoerd. Watersnood en droogteperiodes onderstrepen het belang van een goed uitgebouwd rioleringsnet en een doordacht waterbuffer- en hemelwaterbeleid. De basis voor de verdere klimaatbestendige uitbouw van de rioolnetten vormen de hemelwater- en droogteplannen. De opgestarte acties rond de opmaak van deze plannen zullen dan ook met de nodige prioriteit worden verdergezet om klaar te zijn tegen de door Vlaanderen opgelegde datum van december 2023 en met het oog op hun implementatie. Voor de 87 gemeenten waar er door Fluvius aan rioolbeheer wordt gedaan, zijn er inmiddels 28 plannen volledig afgerond. 26 plannen liggen ter goedkeuring voor bij de gemeenten.

Visie rioleringsnetten 2050

In het kader van zijn ambitie om binnen de verschillende nutsactiviteiten een proactieve rol op te nemen in de energietransitie en klimaatadaptatie, formuleerde Fluvius zijn visie op de uitbouw van rioleringen en op de aanpak van de waterproblematiek door de klimaatwijziging.

De waterkringloop staat onder druk waardoor Vlaanderen één van de gebieden met de hoogste waterstress in Europa is. We hebben regelmatig te maken met een dreigend of effectief watertekort. De oplossing hiervoor vergt een integrale aanpak gebaseerd op systeemdenken waarbinnen riolering een belangrijke rol speelt. Het verwachte waterverbruik zal door klimaatontwikkelingen en toename van de bevolking nog verder toenemen.

De visie formuleert 4 doelstellingen en 7 actiedomeinen:

- 1) We helpen om het Vlaamse drinkwaterverbruik te doen dalen.
 1. *Optimaliseren van de synergie bij de digitale watermeterinstallatie.*
 2. *We helpen Vlaamse gezinnen alternatieven voor drinkwater te gebruiken.*
- 2) We zetten in op een maximaal circulair gebruik van water en (her)installeren de natuurlijke cyclus voor regenwater:
 3. *We verzamelen zo veel mogelijk vuilvracht en verschonen waterlopen i.k.v. de 'Kaderrichtlijn Water met ambities en verplichtingen richting 2027'.*
 4. *We bufferen en infiltreren afstromend regenwater en waar economisch haalbaar maken we afname op het regenwaterstelsel mogelijk, cf. ook onze hemelwaterplannen.*
 5. *We zetten in op de recuperatie van (het geloosde) water (gemiddeld 120 liter per dag per gezin).*
- 3) We maken de rioleringsnetten futureproof:
 6. *We digitaliseren en automatiseren de rioleringsnetwerken.*
- 4) We stellen de informatie van het rioolstelsel beschikbaar aan de gebruikers van het systeem:

7. *We bereiden ons voor op alternatieve oplossingen die overbelasting van het rioleringsstelsel en de gevolgen daarvan helpen vermijden.*

Riolering: besluit Vlaamse Regering inzake gemeentelijke saneringen

In de tweede helft van 2023 werd een ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering bekendgemaakt met betrekking tot gemeentelijke sanering, van toepassing voor alle rioolbeheerders in Vlaanderen. Het ontwerp geeft invulling aan de conceptnota 'de grote stroomversnelling bij de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027'. Het algemeen opzet van de conceptnota was enerzijds het bekomen van vereenvoudigde procedures, een heldere taakverdeling en meer responsabilisering en, anderzijds, een resultaatsgerichte aansturing met duidelijke verantwoordelijkheden en doelstellingen. De bepalingen inzake afvalwatersanering tracht men te enten op de reeds bestaande bepalingen voor drinkwaterlevering.

Met dit ontwerpbesluit zullen de openbaredienstverplichtingen voor (gemeentelijke) rioolbeheerders inzake sanering worden vastgelegd. De bekrachtiging van dit ontwerpbesluit door de Vlaamse Regering en de implementatie ervan worden in het voorjaar van 2024 verwacht.

Herziening protocol Aquafin

Sinds 2008 hebben Aquafin en Fluvius een protocol dat de gezamenlijke aanpak en afspraken voor gecombineerde rioleringsprojecten regelt. Dit protocol werd in 2023 gereviseerd waarbij vier van de vijf hoofdstukken werden behouden. Afspraken werden waar nodig wel verduidelijkt, aangevuld of bevestigd. Daarnaast werden twee nieuwe hoofdstukken toegevoegd. Een eerste nieuw hoofdstuk regelt de afspraken bij de uitvoering van een gezamenlijk rioleringsproject. Het tweede nieuwe hoofdstuk regelt de afspraken rond hydraulische modelleringsstudies i.s.m. Aquafin. Dit protocol is in werking sinds 1 juli 2023.

Herziening technisch reglement Riolering Fluvius en aanvullende voorwaarden AWVR

De aanvullende voorwaarden en de technische voorschriften van Fluvius werden gewijzigd met het nieuwe Algemeen Waterverkoopreglement (afgekort AWVR) en het nieuwe Ministerieel Besluit keuringen.

De aanvullende voorwaarden vullen het algemeen waterverkoopreglement aan met administratieve bepalingen over de afvoer en sanering van afvalwater. De wijzigingen zijn:

- De afstemming op het AWVR dat de keuring ten laste is van de klant. De klant staat in voor de aanvraag.
- De keuring van een nieuwe Individuele Behandeling van Afvalwater (IBA) is niet ten laste van de klant indien het initiatief voor de plaatsing ervan door de netbeheerder wordt genomen. In de andere gevallen is de keuring ten laste van de klant.
- De keuring in het kader van een afkoppelingsproject is ten laste van de klant, behalve indien door de klant reeds een keuring type nieuwbouw kan worden voorgelegd.

Het technisch reglement vervangt de technische voorschriften van Fluvius van 2016. Alle exploitanten in Vlaanderen werken volgens dezelfde structuur en inhoudstafel. Er is meer aandacht voor specifieke thema's zoals bijvoorbeeld aansluiten op grachten, muurdoorvoerstukken, be- en ontluchting, etc. Daarnaast werden de specificaties rond IBA's geïntegreerd.

* * *